

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р **Иванка Василева Асенова**, преподавател в катедра
Психология на Философски факултет на Югозападен университет
„Неофит Рилски“, Благоевград

на дисертационния труд на **МАРИЯ ПАНОС КУРТИ**

на тема: „**Развитие на способностите за разпознаване и назоваване на
лицеви емоции в предучилищна възраст**“, за присъждане на
образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3.
Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2
Психология, научна специалност 05.06.05. Педагогическа и възрастова
психология.

1. Общо представяне на докторанта и процедурата

Авторът на дисертационния труд Мария Панос Курти, е редовен докторант към катедра „Психология“ при Философски факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, с научен ръководител проф. д-р Иванка Асенова.

Образованието, което получава и професионалният път, който следва, показват устойчивост и целенасоченост на научните интереси на Мария Курти и нейния стремеж да съчетае теоретичните знания в областта на педагогиката и психологията с професионална си дейност в сферата на образованието.

Мария Панос Курти е родена в Гърция. От завършването си през 2016 г на магистърска програма по Специална педагогика в ЮЗУ „Неофит Рилски“ до сега, докторантката работи като специален учител в Атина, Родос, Серес, а понастоящем в Халкидики.

През 2017 г. Мария Курти е зачислена за редовно обучение в докторска програма по Възрастова и Педагогическа психология в катедра

Психология на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Процедурата по защитата на дисертационния ѝ труд е открита в редовния срок, в рамките на една година след отчисляването ѝ.

Представеният от докторанта комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Вътрешните правила за развитие на академичния състав ЮЗУ „Неофит Рилски“ и съдържа всички изискуеми документи: дисертационен труд, автореферат, списък на 6 научни публикации, всички по темата на дисертационния труд (две от които са доклади, презентирани на международни научни конференции), и приноси от проведеното изследване.

2. Значимост и актуалност на темата на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд цели проучването на връзката онтогенетичната динамика на способността за разпознаване и назоваване на лицевите експресии на базисните емоции, конкретно в предучилищна възраст – период на интензивно когнитивно и социално развитие на индивида.

Темата на дисертационния труд е актуална, предвид от една страна на фундаменталната роля, която разбирането на емоциите, изразени чрез човешкото лице, играе в развитието на социалната компетентност на детето, а от друга – на недостатъчното познаване на факторите, повлияващи динамиката на развитието на способностите за разпознаване и назоваване на лицеви емоции, особено в съвременните условия на прогресираща социална алиенация и изолация.

3. Обща оценка на дисертационния труд

Структурата на дисертационния труд отговаря на изискванията за написване на научен труд, представящ научно изследване. Общият обем на разработката е 174 страници структурно организирани в увод, три глави, обобщение, изводи, приноси, библиография и приложения. Използвани са

общо 189 литературни източника. Докторантката е онагледила текстовото изложение с 50 таблици.

В увода докторантката обосновава актуалността на избория за изследване проблем и представя изследователската си цел да изследва траекторията на ранното развитие на способностите за разпознаване и назоваване на лицеви емоции при типично развиващи се 4-6 годишни гръцки деца.

Теоретичната част обхваща 61 страници и е представена в първа глава на ръкописа. Направен е систематизиран обзор на литературата по темата на дисертационния труд: проследено е развитието и съвременното състояние на теорията и изследванията на емоциите; изчерпателно са изложени теоретичните концепции за структурата, функциите и анатомо-физиологичните основи на емоциите; специално внимание е отделено на съвременните схващания за развитието на емоционалната лицева перцепция в детството и тяхната емпирична подкрепа.

Литературният обзор е обширен и информативен, а теоретичната рамка е изчерпателна и отразява съвременното състояние на проблема.

Втора глава на дисертационния труд представя методологията на изследването. Основната цел и хипотезите са ясно формулирани. Изследователският инструментариум е релевантен на целите на проучването. Достатъчно информативно е описана изследваната извадка от 236 деца в предучилищна възраст.

В следващата трета глава, информативно, ясно и добре структурирано в текст и таблици и графики, са представени резултатите от статистическите анализи на получените емпирични данни.

В секция Дискусия Мария Курти резюмира получените резултати и предлага добър интерпретативен анализ и опит за сравняване на резултатите от проведеното изследване с тези от предходни такива.

Изводите от проведеното изследване са прецизно и точно формулирани. Всеки от тях очертава аспект от основния изследователски проблем и описва находка, свързана с хипотезите на проучването.

Приносните достижения на дисертационния труд са коректно представени. С най-голяма стойност за психологичната наука е установеният ефект от посещаването на детски ясли преди постъпването в детска върху развитието на способностите за разпознаване и назоваване на лицевите експресии на 6-те основни емоции.

4. Критични забележки и препоръки

Нямам съществени забележки към докторанта. Изследванията в дисертацията са изпълнени и представени в съответствие с изискванията на съвременните международни стандарти. Бих препоръчала онагледяване на някои от резултатите от междугруповите сравнения, тъй като това би допринесло за по-доброто възприемане на информацията.

5. Автореферат

Авторефератът на дисертационния труд релевантно представя неговата структура и съдържание.

6. Заключение

Представеният дисертационен труд очертава профила на докторантката Мария Курти като добър и коректен изследовател, което убедително ме мотивира да гласувам, на докторант Мария Панос Курти да бъде присъдена научната и образователна степен „доктор” в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки. Професионално направление 3.2 Психология (научна специалност „Педагогическа и възрастова психология“).

28 април 2021 г.

Рецензент:

/проф. д-р Иванка Асенова/